

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

ความรับผิดชอบในความเสี่ยงทางจิตใจที่เกิด
กับผู้ที่ได้รับความเสียหายลำดับสอง

ผู้เขียน

นายประยูร กันไพเราะ

ปริญญา

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ. ดร. พรรณรายรัตน์ ศรีไชยรัตน์

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นการศึกษาเปรียบเทียบความรับผิดชอบในความเสี่ยงทางจิตใจ ที่เกิดกับผู้ที่ได้รับความเสียหายลำดับสอง ตามกฎหมายอังกฤษ สหรัฐอเมริกา เยอรมัน และไทย

วิธีวิจัยใช้การวิจัยเอกสาร โดยศึกษาถึงความหมายทางกฎหมาย ของความเสี่ยงทางจิตใจ หลักเกณฑ์และเหตุผล ในการกำหนดความรับผิดชอบในความเสี่ยงทางจิตใจ ที่เกิดกับผู้ที่ได้รับความเสียหายลำดับสอง หรือผู้เห็นเหตุการณ์ ตามคำพิพากษาของศาล บทบัญญัติแห่งกฎหมาย ลายลักษณ์อักษร รวมทั้งแนวความคิดของนักนิติศาสตร์ และการวิจัยภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องกับคดีละเมิด

ผลการวิจัย พบว่า ความรับผิดชอบในความเสี่ยงทางจิตใจที่เกิดกับผู้ที่ได้รับความเสียหายลำดับสองตามกฎหมายอังกฤษ สหรัฐอเมริกา และเยอรมัน เป็นความรับผิดชอบตามทฤษฎีความผิด โดยโจทก์ซึ่งเป็นผู้ได้รับความเสียหายลำดับสองต้องพิสูจน์ เหตุในการฟ้องคดี ตามหลักเกณฑ์ทั่วไปของความรับผิดชอบละเมิด ที่มีองค์ประกอบคือ ความผิด ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล และความเสียหาย กรณีความเสียหายต่อจิตใจโจทก์ต้องพิสูจน์หลักเกณฑ์เพิ่มเติม 3 ประการคือ (1) โจทก์ซึ่งเป็นผู้ได้รับความเสียหายลำดับสองมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับผู้ได้รับความเสียหายลำดับหนึ่ง โดยโจทก์เป็นญาติ หรือมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในทางครอบครัว หรือมีความรักและความเสน่หา (2) โจทก์มีความใกล้ชิดต่อเหตุการณ์ ที่ก่อให้เกิดความเสียหาย ในเงื่อนไขแห่งเวลาและสถานที่

โดยโจทก์ได้เห็นเหตุการณ์โดยตรง หรือมาเห็นสภาพที่เกิดขึ้นทันทีหลังเกิดเหตุ หรือ ได้รับทราบเหตุการณ์ในภายหลังว่า ผู้ได้รับความเสียหายลำดับหนึ่ง ได้รับบาดเจ็บในทางร่างกาย หรือตายในเหตุการณ์ แล้วแต่กรณี และ (3) โจทก์ได้รับความเสียหายทางจิตใจที่เกิดจากความกระทบกระเทือนทางประสาทหรือจิตใจในทันที และมีลักษณะร้ายแรง

ส่วนศาลไทยไม่ให้ความคุ้มครองความเสียหายทางจิตใจ ที่เกิดกับผู้เสียหายลำดับสอง โดยให้เหตุผลว่า ไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ ทั้งที่ศาลอาจตีความบทบัญญัติของกฎหมาย ที่มีอยู่ให้ครอบคลุมความเสียหายทางจิตใจ ที่เกิดกับผู้เสียหายลำดับสองได้เช่นเดียวกับศาลเยอรมัน ดังนั้น หากไม่มีกฎหมายบัญญัติความหมายและหลักเกณฑ์ของความรับผิดในความเสียหายทางจิตใจไว้ เป็นลายลักษณ์อักษรอย่างชัดเจน ในการเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายทางจิตใจ ก็ไม่มีหลักประกันว่า ศาลจะให้ความรับรองและคุ้มครองสิทธิในกรณีดังกล่าวได้ ไม่ว่าจะความเสียหายทางจิตใจที่ว่านี้จะมีลักษณะร้ายแรงหรือไม่

ผลการวิจัยในเรื่องนี้ เป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า ควรให้ความคุ้มครองสิทธิในความเสียหายทางจิตใจที่เกิดกับผู้ได้รับความเสียหายลำดับสอง โดยนำหลักเกณฑ์ความรับผิดทางละเมิดตามกฎหมายต่างประเทศดังกล่าว มาใช้เป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงกฎหมายไทยได้ และสอดคล้องกับแนวความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้สัมภาษณ์ที่เข้าร่วมทุกคนเห็นว่า ควรให้ความคุ้มครองสิทธิตามหลักเกณฑ์ในกรณีดังกล่าว โดยประกอบกับหลักเกณฑ์อื่น ๆ ได้ด้วย ได้แก่ ความสัมพันธ์ใกล้ชิดติดต่อกันในทางพฤตินัย และความเสียหายทางจิตใจที่ค่อย ๆ เกิดขึ้น ตามที่เสนอจากผลการวิจัยโดยวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

Thesis Title	Tort Liability for Emotional Distress on Secondary Victims
Author	Mr. Prayoon Gunphairoh
Degree	Master of Laws
Thesis Advisor	Asst. Prof. Dr. Panarairat Srichaiyarat

ABSTRACT

This thesis is a comparative study on tort liability for emotional distress on secondary victims based on English, American, German and Thai Laws.

The research methodologies used in this thesis are carried out through analysis of various legal documents such as court decisions, written laws and legal scholars' opinions. Data from field research through interviewing people involved in tort cases are also included. The focuses are on finding legal definition of "Emotional distress", examining rules and system of reasoning that protect the secondary victims or the bystanders.

The study found that, according to English, American and German Laws, liability for infliction of emotional distress on secondary victim is based on theory of fault. The plaintiff who is the secondary victim must prove causes of action following general rules for tort liability. The rules involve fault, causation, and injury. The plaintiff must also prove three additional requirements for emotional distress; that are, (1) the secondary victim is closely related to the primary victim as a relative or a close family member or a person who is very affectionate towards the primary victim, (2) there was close proximity in time and space between the plaintiff and the calamity; that is, the plaintiff must directly witnessed the incident or its immediate aftermath or be informed that the primary victim was suffered physical injury or death, as the case may be, and (3) the plaintiff suffered severe emotional distress caused by a sudden shock.

The Thai court, on the contrary, denied granting compensation for emotional distress on secondary victim. The given reason was that there was no Thai law for this kind of injury. Although it is possible that the Thai court interprets the existing law to embrace emotional distress as well as the German court, the Thai court did not do so. Therefore, unless the definition of emotional distress and the criteria for the claim are clearly prescribed, the right of the secondary victim for compensation on emotional distress, either slight or severe, is not assured.

The result of this thesis is a proof for a hypothesis that emotional distress on secondary victim should be compensated. The rules of infliction emotional distress tort based on English, American and German law can be used as a guideline for the amendment of Thai tort law. The result of the field research also supported the hypothesis. All of the interviewees are of the opinion that emotional distress on secondary victim should be compensated according to the aforementioned rules. Additional criteria are also recommended by interviewees and the writer of this thesis. These criteria are, for example, close proximity of actual relationship, and gradual development of victims' emotional distress.